

Zborový list

POPRADESKÝCH EVANJELIKOV

číslo VI / 2017

NOVEMBER - DECEMBER

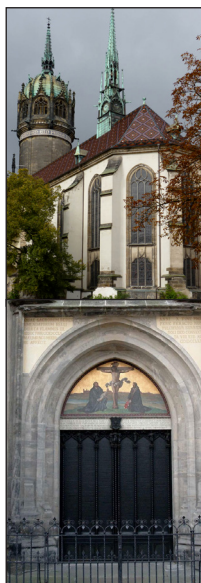
REFORMÁCIA 1517 – 2017

Tento rok slávime 500. výročie reformácie. Martin Luther 31. októbra 1517 pribil 95 téz proti odpustkom na dvere wittenberského chrámu. Tézy napísal ako podklad pre teologickú dišputu na pôde univerzity. Dišputa sa však nikdy nekonala, zato tézy, vďaka kníhtlači, sa v priebehu dvoch týždňov rozšírili po celom Nemecku a vyvolali rozruch.

Tézy hovoria o tom, že celý život kresťana má byť neprestajné pokánie. Pokánie sa nedá nahradiť zakúpením odpustkového lístka. Pápež ani cirkev nemôže hriechy odpúšťať. To môže iba Boh. Kňazi môžu iba zvestovať odpustenie hriechov tým, ktorí ich úprimne oľutovali.

Tézy proti odpustkom a ich neskoršie rozpracovanie v učení o ospravedlnení jedine vierou prerástli do reformačného hnutia, ktoré nebolo možné zastaviť.

Lutherova odvaha postaviť sa proti najmocnejším ľuďom svojej doby, proti svetskej i cirkevnej vrchnosti, je obdivuhodná. Ale z poznanej pravdy nemohol a ani nechcel ustúpiť. Na sneme vo Wormse, kde ho nútili aby svoje učenie odvolal, povedal: *Ak ne-*

budem presvedčený slovami Písma a jasnými rozumovými dôkazmi... nemôžem a ani nechcem nič odvolať.

Luther cítil zodpovednosť pred Bohom za poznanú pravdu. Ani strach pred smrťou ho neodradil od verného zvestovania evanjelia o oslobodzujúcej Božej milosti.

S veľkou odvahou, hlbokou láskou k Bohu a k Písmu, zvestoval hovoreným i písaným slovom celému svetu, čo Boh v Kristovi pre nás urobil. S veľkým úsilím očistil evanjelium od dobových nánosov a ľudských prídavkov. Jeho úmysel bol reformovať celú cirkev. Vtedajšia cirkevná vrchnosť však

reformáciu neprijala, a tak sa Luther nezávisle od Ríma – v zmysle biblického: *viac sa nám patrí poslúchať Boha ako ľudí* – pustil do diela reformácie spolu so svojimi kolegami a študentmi. Tak sa začali písať prvé kapitoly Písmom svätým obnovej cirkvi, ktorej duchovného a myšlienkového bohatstva sme aj my dedičia. Bohatstvo dedičstva nás zaväzuje, aby sme ho odovzdali ako živý poklad tým, ktorí prídu po nás.

Tak nám Boh pomáhaj!

Dr. Libor Bednár, zborový farár

WITTENBERG

Daniela Horínková

(okt. 1983 – 500 r. narodenia Dr. M. Luthera)

Ty mesto malebné! V starobyľých bránach
ukrývaš poklady s pečatou storočí.
Z portálu vlastného domu snáď vykročí
ku zámku sám Luther do chladného rána.

Brat Martin, tvoj i náš, nazrie ti do očí
a spozná práve, že dýchaš jeho dychom.
V zeleni parkov ponúkaš svieže ticho,
na dlažbe sviatočnej srdce mu poskočí.

Rozvážne zastane sťa pamätník statný
v tieni dvoch mohutných kostolných veží,
pri schodoch radnice, kde námestie leží,
s priateľom Filipom zhovára sa za tmy.

Ty vlúdne mestečko! Nad staré tvoje strechy
vznáša sa slávospev veriacich tisícov,

ku trónu Božiemu, ozvenou tichých slov
v modlitbách vyznáva ľud svätý svoje hriechy.

Vítaš ho radostne hlaholom všetkých zvonov,
zástupy pútnikov prichýliš v objatí.
Pri dverách Schlosskirche až k slzám dojatí
bohatstvom sviatosti, čo šťastní vezmú domov.

Ach, mesto hostiace lásky atmosférou!
Vďačne sa navraciam k tvojej čistej kráse
a k domu milému, tam na Lutherstrasse –
k reťazi rúk spätých nádejou a vierou.

Lutherova modlitba počas wormskeho sne-
mu, kde ho počuli takto sa modliť: *Ty môj Bože,
stoj pri mne voči múdrosti a rozumu celého sveta!
Musíš to urobiť, veď je to nie moja, ale Tvoja vec!
Nepočuješ ma, môj Bože? Si mŕtvy? Nie, Ty ne-
môžeš umrieť, len sa skrývať! Príď, som ochotný
i svoj život dať ako obetný baránok! Amen.*

UDALOSTI V CIRKEVNOM ZBORE

Zuzana Hybenová, Zuzana Valeková

September je mesiac, v ktorom sa začína
nový školský rok, keď sa žiaci a študenti za-
čínajú učiť a nadobúdať nové vedomosti. Nás
zaujímajú aj začiatky štúdií v duchovnej oblasti
nielen žiakov a študentov, ale aj nás dospelých,
ktorí túžime po lepšom poznaní Božieho slova.
Práve pre duchovný rast a porozumenie toho,
čo nám hovorí Písmo, sa **začali biblické hodi-
ny vždy vo štvrtok o 17:30 h** v zborovej miest-
nosti. Na prvej biblickej hodine **7. septembra**
brat farár Libor Bednár začal s nami preberať
jedinú prorockú knihu Novej zmluvy – Zjave-
nie Jána. Táto kniha bola písaná v ťažkej dobe
pre Judsko, keď silnelo prenasledovanie kresťan-
ov. Listy cirkevným zborom a celá kniha Zja-
venia boli potrebné na povzbudenie kresťanov,

aby vo svojej viere zostali pevní. V Malej Ázii
prevládali kult rímskych cisárov, ktorým ľudia
prinášali obete a klaňali sa im. V Rímskej ríši
bolo uctievanie cisára povinné. Mnohí odpad-
li, lebo cisár Nero bol krutý, ale Domitian ešte
horší. Ján preto pripravuje a povzbudzuje cir-
kev, aby zostala verná. Proroci zvestovali Bo-
žie slovo a vyzývali k pokániam. Ján kreslí obraz
ako to bude a poukazuje, že je tu víťazný Boh
a s ním dobro zvíťazí. Takýto bol úvod k štúdiu
tejto prorockej knihy. Pozývame všetkých pre-
hlbiť si vedomosti a získať nové poznatky!

Sestry z našej **skupiny modlitebného spo-
ločenstva (MoS)** si **15. septembra naplánova-
li spoločnú cestu/výlet do Košíc**. Chceli sme
tak upevniť naše vzájomné spoločenstvo lásky
aj mimo chvíľ každotýždenného duchovného
sústredenia pri nohách Pánových v zboro-

vej miestnosti. Vedúci MoS ECAV brat farár Stanislav Kocka nás previedol kostolom i priľahlými priestormi, ktoré CZ ECAV Košice užíva na bohaté duchovné, pastorálne a sociálne aktivity. Električkou sme sa odviezli i na košické sídlisko Terasa, kde sídliskový cirkevný zbor ECAV finišuje s prácami na novom kostole a k nemu prislúchajúcich priestorov. Po tešili sme sa, že sa dielo darí, lebo posvätenie je naplánované na tohtoročný advent. Po príjemne prežitých chvíľach v starom meste, sme sa podvečer vrátili domov s vďačnosťou Pánovi za požehnanie prežitého dňa.

V nedeľu **17. septembra** začali v chráme tieto cirkevno-zborové aktivity: **detská besiedka, vyučovanie náboženstva žiakov a študentov a príprava konfirmandov 1. a 2. ročníka**. Brat farár Michal Findra orientoval služby Božie i kázne na povzbudenie mladých ľudí k štúdiu duchovných právd. Text kázne (Sk 16,19-35) hovorí o tom, že Peter a Silas sú vo väzení a keď o polnoci spievajú Bohu chvály, dvere žalára sa otvárajú. Všetci tam zostávajú, ale žalárnik si zo strachu chce vziať život. Nakoniec uverí v Pána Ježiša a dáva sa pokrstiť aj so svojou rodinou. V túto nedeľu **sa začali konať aj nedeľné večerné služby Božie na Sídlišku Juh v ZŠ na Jarnej ul.** Konajú sa každú nedeľu o 16:30 h. Brat farár Michal Findra si zvolil – v roku 500. výročia reformácie – štúdium Lutherovho Veľkého katechizmu. Luther spustil reformáciu uverejnením 95. výpovedí proti odpustkom. Môžeme sa pýtať prečo okrem Biblie treba ešte ďalší text. Luther hlásal, že sa máme

neustále vzdelávať. Pán Boh zjavuje svoje pravdy cez Písmo sväté a jeho výklad v zmysle Symbolických kníh. Odporúčal venovať sa katechizmu, ktorý má päť častí: Desať Božích prikázaní, Všeobecnú vieru kresťanskú, Modlitbu Pánovu, sviatosť Krstu svätého a sviatosť Večere Pánovej s poučením o spovedi. Luther prikazoval držať sa vo viere v Krista Ježiša aj každodenným opakovaním častí Veľkého katechizmu. Kresťanskí rodičia majú aspoň raz v týždni aj vyskúšať či deti modlitby vedia a trvať na ich naučení. Biblické vzdelávanie je aj v dnešnej dobe veľmi potrebné. Božie slovo nám má čo povedať v každom veku – mladším i starším. Využívajme príležitosti na svoje vzdelávanie. Martin Luther to svojim súčasníkom prikazoval už pred 500 rokmi a platí to dodnes aj pre nás.

Podakovanie za úrody, ktoré nám Pán Boh aj v tomto roku požehnal, sa konalo **1. októbra v 16. nedeľu po Svätej Trojici**. Aj Božie slovo (F 4,4-5) nás viedlo k radosti a vďačnosti za to, že sme mali a máme všetkého dostatok. Vo štvrtej prosbe Modlitby Pánovej prosíme o každodenný chlieb. Martin Luther v Katechizme vysvetľuje, že prosíme o všetko, čo patrí k výžive tela a ostatným potrebám v živote. Máme si všetko vážiť a Pánu Bohu ďakovať. Má nás to viesť k dobrotivosti aj voči iným v každodennom živote, ale tiež aj k službe v cirkevnom zbore podľa Božieho obdarovania.

Nedeľné **popoludnie 15. októbra patri-lo jubilujúcim členom nášho CZ**. Začalo sa v kostole, kde brat farár Libor Bednár prítomným prislúžil sviatosť Večere Pánovej. Stretnutie jubilantov potom pokračovalo v zborovej miestnosti. Po privítaní zaspievali pieseň z Evanjelického spevníka (č. 560), v modlitbe si vyprosili požehnanie a ďalší program bol zameraný na 500. výročie reformácie. Báseň *Pamiatka reformácie* predniesla sestra Helena Kotschová a sestra Zuzana Hybenová vysvetli-

la dôvod vzniku názvu *protestanti*. Tento názov neznamenal protestovať proti niečomu, ale, naopak, byť za niečo. Dr. Martin Luther na ríšskom sneme osvedčil, že odmieta odvolať svoje učenie a urobí tak iba vtedy, keď mu jeho nepravdivosť dokážu z Písma svätého. Aj my, jeho pokračovatelia ako evanjelici, máme sa osvedčiť a vyznať, koho sme poznali v Bohu, koho a čo máme v osobe a diele Pána Ježiša Krista, v čom spočíva naša spása, ako milujeme a čítame Božie slovo a kde je miesto každého z nás v cirkvi. Brat farár Bednár v príhovore zablaho-

ževal jubilantom, v modlitbe ďakoval za ich život a prosil Boha o požehnanie pre ďalšie roky života. Jubilanti z rúk obidvoch našich farárov dostali darček od cirkevného zboru – čítanie na každý deň *Tesnou bránou pre rok 2018*. Nakoniec sestra Hybenová jubilantom zaželala: *V pokojnom, tichom živote prúde ďalší rad rokov nech vám rastie a každý deň nech sviatkom bude, priniesie radosť, lásku, šťastie*. Po zaspievaní piesne *Chvála Tebe Bože náš* pokračovali priateľské rozhovory so známymi i zoznámenie neznámych pri ponuke malého pohostenia.

REFORMAČNÉ VÝROČIE – VEĽKÝ KATECHIZMUS NANOVO

Michal Findra, evanjelický farár

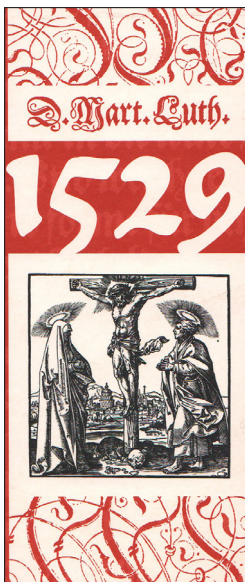
Na večerných službách Božích sme začali preberať Veľký katechizmus Dr. Martina Luthera. Inšpiroval nás hlavne výročitý rok reformácie. V závere októbra sme dokončili kázanie na 5. Božie prikázanie. Aj stredoveké čítanie a výklad Božieho slova je pre nás vždy veľmi praktický a pravdou zostáva, že je veľmi potrebné budovať sa v základoch kresťanskej viery (Desatoro, Otčenáš, Vyznanie viery, Poučenie o Krste svätom, Poučenie o spovedi a Večeri Pánovej).

Z úvodu k Desatoru, podľa historicko-kritických poznámok Bohdana Hroboňa, by som sa rád zameral na dve myšlienky. Zvykli sme si deliť Desatoro na tri a sedem prikázaní – na dve tabule. Jedna s prikázaniami správania sa k Bohu a druhá s prikázaniami vzťahu medzi ľuďmi. Dôležité je však chápať, že všetko súvisiace s Desatorom pramení z Boha, ktorý nám dal túto deklaráciu vzťahu k Nemu a medzi nami navzájom. Život podľa týchto výrokov

jednoznačne ctí Pána Boha a je na požehnanie blížnemu. Bez Pána Boha nemá zmysel dodržiavať tieto prikazy. Nemajú opodstatnenie.

V predchádzajúcom odseku je spomenuté slovo deklarácia. Desatoro je viac deklarácia vzťahu medzi Pánom Bohom a človekom, ako súhrn prikázav. Ak si uvedomíme stav Izraelcov po vyjdení z Egypta, kde boli otrokmi, tak Desatoro je pre nich nie železná košeľa, ktorá ich má zväzovať prikazmi, ale radosťná zvesť: *Ja som Hospodin tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z Egyptskej krajiny, z domu otroctva* (2M 20,2) a dávam ti deklaráciu – rámec radosťného života pod Božím vedením. Budeš v mojej Božej prítomnosti a prinesie ti to požehnanie aj do vzťahov medzi blížnymi.

My, novozmluvný ľud, nemáme ohľadne Desatora inú cestu. Žijeme vo vzťahu radosťnej viery v Pána Ježiša Krista a z nej pramenia skutky lásky vedené princípmi tejto základnej deklarácie medzi človekom a Hospodinom. Podľa toho, jedno z vyznaní kresťana môže

zníť aj takto: *Pán Ježiš je môj Spasiteľ a Boh, a preto mám v úcte nielen rodičov, ale aj všetky authority bez ohľadu na to či si to zaslúžia.* Ukáže sa potom napríklad v reálnom živote, že pod mocou Ducha Svätého sme ochotní verne

pracovať tam, kde sme boli postavení a pod.

Ak máme výročie reformácie, nech to nie je len o oslave histórie, ale o neustálej reformácii súčasného života cirkvi a spoločnosti skrze verných vyznávačov Pána Ježiša Krista.

500 ROKOV REFORMÁCIE V OPUSTENÝCH KOSTOLOCH SPIŠA

Silvia Rothová

Na šírenie reformácie cirkvi v Hornom Uhorsku (dnešné územie Slovenskej republiky) mali veľký vplyv obchodníci a študenti. Na univerzite v nemeckom Wittenbergu bolo v tej dobe veľa mladých mužov z Horného Spiša. Osobné skúsenosti s reformátormi a reformáciou po návrate domov šírili vo svojom prostredí. Lutherove tézy – 95. výpovedí – ako prvý prečítal farár Tomáš Preisner v r. 1520 v Kostole Svätej Trojice v Ľubici.

Pri príležitosti 500. výročia reformácie spomíname na kostoly v našom Tatranskom senioráte, ktoré po r. 1946 osireli. Stalo sa tak v dôsledku odsunu obyvateľov nemeckej národnosti z ČSR do Nemecka, a to na základe Benešových dekrétov. Na Spiši bola vtedy väčšia časť obyvateľstva nemeckej národnosti s evanjelickým vierovyznaním a po odsune zostalo v obciach len pár nemeckých rodín. Kostoly tak nemal kto užívať ani sa o ne starať, preto chátrali a tie, ktoré boli zdevastované.

Sestra farárka Eva Germanová (CZ ECAV Spišská Belá) ponúkla peknú ideu: naplniť tieto opustené kostoly v našom senioráte vo vý-

znamnom roku 500. výročia reformácie a v nich priblížiť veriacim 95 Lutherových výpovedí. Tak vznikol projekt *500 minút reformácie v 33-minútových zastaveniach v opustených a málo používaných kostoloch v Tatranskom senioráte*. Stretnutia boli naplánované do 14 kostolov (Ľubica, Bušovce, Ihľany, Tvarožná, Tatranská Kotlina, Toporec, Veľká Lomnica, Vrbov, Lomnička, Výborná, Mlynica, Stráne pod Tatrami, Huncovce, Podhorany) vždy v sobotu od 18:00 h a na každom duchovní poskytli výklad určenej časti téz. Prvé stretnutie bolo 29. júla v Ľubici, na počesť spomenutého prvého prečítania 95 reformačných téz a tam i skončilo 30. októbra v predvečer Pamiatky reformácie.

Ako účastníčka môžem povedať, že sme prežili po-
žehnané a obohacujúce chvíle

so zvláštnou atmosférou prostredia, v ktorom sa konali. Kostoly sa skutočne naplnili veriacimi, ktorí prichádzali osobnými autami zo širo-

Vrbov

Mlynica

kého okolia a do Vrbova prišiel aj plný autobus veriacich zo stredného Slovenska. Bratia farári z nášho seniorátu – R. Porubän, L. Sobanská, J. Vereščak, M. Kováčová, E. Germanová – podali kvalitný výklad Lutherových téz, Lutherov životopis a v každom kostole nás oboznámili aj s jeho históriou. Okrem menovaných lektorovali aj biskup VD ECAV S. Sabol vo Veľkej Lomnici a seniorka Liptovsko-oravského seniorátu K. Hudáková v Mlynici. Stretnutie v každom kostole bolo výnimočné a v prítomných zanechalo hlboké dojmy.

Niektoré z týchto opustených kostolov sú udržiavané cirkevnými zbormi, ktorým boli pridelené. Viaceré potrebujú generálnu opravu. Z kostola v Tvarožnej sa stala sýpka a v súčasnosti ho opravujú a snažia sa dostať ho do pôvodného stavu. Kostol v Mlynici tiež slúžil

v minulom režime ako sýpka, po nežnej revolúcii v ňom zriadili múzeum áut-veteránov a aj tu teraz robia rekonštrukciu, aby mohol slúžiť pôvodnému účelu. Brat farár Vereščak z Popradu-Veľkej organizuje všetky potrebné práce a podarilo sa mu nájsť a vrátiť aspoň časť pôvodného mobiliára kostola. Nech Pán Boh požehná dobré snahy všetkých, aby kostol mohol byť znova používaný na bohoslužobné účely.

Na záver chcem oceniť a poďakovať za túto, v 15 stretnutiach pokračujúcu, hodnotnú spoločenskú a duchovne bohatú aktivitu, do ktorej bola dobre pretavená skvelá myšlienka sestry farárky Evy Germanovej na počesť veľkého jubilea reformácie cirkvi. Nadovšetko však vďaka Bohu za hlboké duchovné obohatenie i týmto spôsobom. Pán Boh ochraňuj aj opustené spišské kostoly!

JUBILANTI A ADRESY

Anna Barillová, zborová diakonia

Jeseň je krásne ročné obdobie s veľkým čarom a jesenný mesiac október vnímame ako mesiac úcty k starším. V našom CZ sa pri tejto príležitosti koná aj stretnutie jubilantov s pozvaním k Večeri Pánovej.

Členky zborovej diakonie robia návštevy našich seniorov, chorých či imobilných členov CZ a doručujú aj pozvania pre jubilantov na spomenuté stretnutie. No, nie vždy sa veci daria tak, ako by sme si to želali. Podelím sa o – teraz už milú – príhodu.

Jeden z pozvaných bol aj pán Viliam. Na pozvánke som mala uvedenú presnú adresu, ale na nej som ho nenašla. Pomyslela som si, že je vo vyššom veku, asi sa presťahoval a neoznámil cirkevnému zboru zmenu svojej adresy... ale neprestala som ho hľadať. Raz mi napadla myšlienka skúsiť sa pozrieť do asi desať rokov starého telefónneho zoznamu – terajší zoznam

Zlaté stránky neuvádza všetky adresy. Milo som bola prekvapená, keď som hľadané meno našla, zavolała na telefónne číslo a dovolala sa. Úprimne bol prekvapený, že mám pre neho pozvánku na stretnutie jubilantov. A hoci pre zhoršený zdravotný stav na stretnutie nemohol prísť, pozdrav a darček od CZ (čítanie na každý deň Tesnou bránou) mu doručíme. Ak by si želal, môže mu brat farár prislúžiť aj sviatosť Večere Pánovej v domácnosti. Niekoľko by si možno myslel, že o starších členov ani „nezakopneme“, že nemáme záujem ich vyhľadať, ale opak je pravda, ako o tom svedčí aj táto moja príhoda. Želám si, aby takto nájdených ľudí, ktorí potom neskrývajú radosť a dojatie, bolo viac.

Ale, z tejto príhody so šťastným koncom sa môžeme aj poučiť... aby sme si napríklad pri platení cirkevného príspevku preverili správnosť adries svojich blízkych.

VÁŽNE ZASTAVENIE PRI VYUČOVANÍ ŠTVRTÉHO PRIKÁZANIA

Michal Findra, evanjelický farár

V škole aj na večerných službách Božích sme mali 4. prikázanie. Všetci cítime, že rodinný spôsob života je v úpadku, spôsobeného bezbožnosťou, odborne povedané sekularizáciou, národa. Mnoho by sa dalo povedať o dnešnej nefunkčnosti rodiny, o utrápených rodičoch a nevychovaných deťoch. Stretávam sa s tým denno-denne na našich školách. Nateraz len pár postrehov zo školských lavíc.

K téme som mal videoukážku so svedectvom jednej mladej ženy, ako musela utekať z domu ku starým rodičom, lebo jej rodičia sa rozviedli a vyrastala pri duševne postihnutej matke. Nakoniec, keď dospela, túto matku jej úrady zverili do opatery. Veľmi silné bolo svedectvo, ako v zápase s postihnutou matkou ju musela objasť, a ako jej Pán Ježiš dal do srdca lásku k svojej mame, bez ohľadu na zlé veci čo s ňou prežila. Pán Boh vie dať do srdca úctu k rodičom. Nenávisť k rodičom za ich zlyhania je aj pri niektorých deťoch, ktoré učím. Iba Pán Ježiš Kristus môže vyličiť tieto hlboké rany. V osobných rozhovoroch sme nemali inej opory.

Druhým momentom bola pieseň, ktorej myšlienkou bolo, že v živote opakujeme to, čo sme zažili pri rodičoch. Speváčka plakala, že sa rozviedla rovnako ako to zažila doma. Je ťažké vymaniť sa z toho, čo sme prežili ako deti a sme náchylní opakovať to vo svojom dospelom živote. Dotklo sa to opäť mnohých detí. Dôležitá pravda je, že len Boží zásah živí viery v Krista vie premeniť akoby preddefinovaný vzorec správania.

Oproti kríze rodiny, ktorú sme zažili pri našich stretnutiach, sú tu veľmi silné výzvy: Ako konáme v našich rodinách? Môžu naše rodiny slúžiť ako vzor viery? Žijeme v rodinách Božie hodnoty? Sme ako rodina súčasť spoločenstva cirkvi?

Ak sa zamýšľame nad dnešným stavom nášho kresťanského spoločenstva: Nie práve pre bezbožnosť v rodinách je nás menej a z toho dôvodu chýbajú mnohí mladí medzi nami? Odpoveď je zrejma: riešenie je z milosti Božej žité prikázanie v našich rodinách – *Ja som Hospodín Tvoj Boh (živá viera), cti si otca i matku (skutky lásky).*

BIBLICKO-REKREAČNÝ TÝŽDEŇ HERLANY 2017

Anna Barillová

Dôležitá aktivita MoS ECAV je každoročný Biblicko-rekreačný týždeň (BRT) v Herlani

Manželia Beňovci, lektor M. Ivan a Popradčanky

noch (CZ ECAV Rankovce) a toho roku sa konal 9. až 13. októbra. Rankovský farársky manželský pár Beňovcov – Monika a Ľuboslav – odviezol najväčší diel práce na príprave BRT. Už príjemné uvítanie nás – štyri členky MoS Poprad – utvrdilo v tom, že sme prišli na správne a dobré miesto.

Prednášky a semináre boli zamerané na tohtoročné 500. výročie reformácie. Na každý z piatich dní bola pripravená hlavná téma: *Sola Deo Gloria/jedine Bohu sláva, Sola fide/jedine viera, Sola gratia/jedine milosť, Sola scriptura/jedine Písmo, Sola Christus/jedine Kristus.*

Z praxe bol jeden odpoludňajší seminár *Má to ešte zmysel? Život v malom cirkevnom zbore*. Mladý brat farár Marek István po príchode do Tornale sa zamýšľal na čo sa má CZ zamerať, kam kráčať, a kde sa nachádza. Dôležité je mať cieľ svojej cesty a CZ by mal prijať kohokoľvek kedykoľvek i pomáhať všetkým nájsť si cestu k Bohu. Lebo len v mene Ježiša Krista máme vieru, lásku, nádej a odpustenie, teda raj už na tu zemi. Náš Pán pri odchode do nebies povedal: *Chodte..., činite..., krstiac..., učiac..., zachovávajúť všetko, čokoľvek som vám prikázal.*“ Nedovoľme diabľovi, aby mal nad nami svoju moc. Nebuďme pasívni, ľahostajní, *chodme* medzi ľuďmi, aj do spoločenstva neveriacich – *oblasujme* Jeho evanjelium. *Krst svätý* je základ, preto prinášajme deti k Pánovi; modlime sa a buďme za príklad ostatným; *učenie* je celoživotná výchova nielen na školách, ale aj v rodinách; *zachovávajúť všetko*, ale hľadať aj dobré kompromisy (napr. hudba mladých na službách Božích, ...).

Herlianský gejzír

Počas pobytu sme mali možnosť zakúpenia duchovnej literatúry pre deti či dospelých, ale aj rôznych suvenírov k 500. výročiu reformácie. Ako zvyčajne, aj tentoraz účastníci BRT urobili finančnú zbierku na podporu práce s mladými klientmi zariadenia Evanjelickej diakonie *Dom na polceste vo Veľkom Slavkove*.

Aj týmto spôsobom chceme vyjadriť poďakovanie všetkým za obetavú prípravu celého BRT. Ďakujem za možnosť prežiť Pánom Bohom požehnaný týždeň pri duchovnom vzdelávaní, modlitbách, speve na oslavu nášho Trojjediného Boha, tiež pri družných rozhovoroch i pri spomienke na tých, ktorých si Pán povolal už k sebe. Prijali sme veľké požehnanie aj vo sviatosti Večere Pánovej. Zo stretnutia sme odchádzali naplnení Božím pokojom a povzbudení do ďalšieho života viery, lebo naše telo je chrám Ducha Svätého. Na záver sme sa dozvedeli aj termín BRT o rok v októbri – máme sa teda na čo tešiť už odteraz!

LETECKÁ PARTY

Alena Findrová
.....

„Ale ja som ešte nikdy neletela v lietadle a mám ísť na leteckú party?“ „To nič nie je. Lie-

tadlo, to je ulička a pár sedadiel okolo. „A pilota si videl?“ „Nie, ale poznám o ňom jeden dobrý vtip...“

Takto sa to všetko začalo. Detské popoludnie v zborovej miestnosti sa konalo v nedeľu 22. októbra o 15:00 h. Stretli sa tam prevažne deti, ktoré sa zúčastnili letného tábora, ale prišli medzi nás aj takí, ktorí s nami v lete neboli. V letnom detskom tábore sme sa rozprávali a učili zvládať rôzne cestné situácie a za to sme získali vodičský preukaz. Teraz sme voľne pokračovali a prešli ku lietadlám, lietaniu a ako to spojiť so šírením evanjelia.

Počúvali sme príbeh o Betty Greene, ktorá mala veľmi rada lietanie, ale aj Pána Boha. Keď raz bola v džungli a išla navštíviť iných misionárov, uvedomila si, že cesta džungľou je veľmi namáhavá, ťažká a aj nebezpečná. Dozvedeli sme sa, ako Bán Boh spojil obidve Bettyne túžby a ona sa stala prvou misionárkou-pilotkou. Čítali sme aj v Biblii, že ak budeme na všetkých svojich cestách poznávať Hospodina, tak On nám urovná naše chodníky (Pr 3,6). Pozvanie medzi nás prijala aj sestra Zuzana Zgodavová, doktorandka na letec-

kej škole v Košiciach. Ona nás naučila, ako sa aj z nás môžu stať piloti lietadiel a ešte veľa zaujímavých vecí. Všetky deti úspešne odpovedali na náročné otázky a boli odmenené odznakom letca. Po vynikajúcom leteckom občerstvení sme sa pustili do zhotovovania našich vlastných lietadiel z netradičných materiálov. Všetky fotky zo stretnutia sú na našej stránke www.ecavpp.sk vo fotogalérii.

Ani sme si nevšimli a čas nášho stretnutia už odletel. Spolu sme sa pomodlili a domov sme sa rozchádzali plní leteckých zážitkov.

PROTESTANTI

*Ivan Elko, zborový farár v Nitre
pre časopis Otvorená náruč*

Slovo „protestovať“ je zložené z dvoch latinských slov: „pro“ a „testo“. Ich spojením vzniklo slovo, ktorého obsah nás prekvapí. Je úplne iný ako to, čo máme uložené v našom vedomí. Pro-testovať neznamena byť proti niečomu, ale, naopak, byť za niečo, vyznať to, dosvedčiť sa, prihlásiť sa k niečomu. Slovo „protestovať“ pôvodne nemalo negatívny náboj vzdoru a odmietnutia, ale pozitívny náboj vyznania a priznania sa. Protestanti toho veľa odmietli. Ale pred tým, ako odmietli prvú z odmietnutých vecí, stálo toto: K niečomu sa tvorivo priznali, niečo pozitívne vyznali a dosvedčili. Až potom mohli niečo odmietnuť.

Kedy bolo po prvýkrát použité slovo „protestant“? Stalo sa tak na zasadnutí nemeckého ríšskeho snemu v r. 1529 v Speyeri. V r. 1521 zasadal iný, povestný ríšsky snem vo Wormse. Na ňom mních a doktor teológie Martin Luther pred cisárom Karolom V. a elitami šľachty a cirkvi odmietol odvolať svoje učenie – iba ak by mu z Písma dokázali jeho nepravdivosť. Luther bol vyhlásený za kacíra a daný do ríšskej kliatby. Ktokoľvek ho mohol beztrestne zabiť.

Jeho ďalší život a činnosť sa obmedzili iba na Sasko, kde žil pod ochranou kniežaťa Fridricha Múdreho. Nasledujúci snem v Speyeri v r. 1526 zaručil istým spôsobom náboženskú slobodu. Až prišiel r. 1529 a s ním opäť snem v Speyeri. Cisár Karol V. sa ho osobne nezúčastnil, ale, ním poverený, jeho brat Ferdinand ho riadil tak, aby reformáciu zastavil a zlikvidoval. Po zložitých rokovaniach bolo ponúknuté evanjelikom, stručne povedané, toto: 1. Platia uznesenia Wormského snemu ohľadom Luthera. 2. Tam, kde sa reformácia už rozširila, môže zostať terajší stav, katolícki veriaci však majú zaručenú slobodu. 3. Do ďalších oblastí sa reformácia šíriť nesmie. 4. Od evanjelikov sa vyžaduje bezpodmienečné prijatie zákona.

Evanjelická šľachta si uvedomila, že takto sa reformácia stane iba regionálnou záležitosťou Saska a inde sa šíriť nebude. A že štát tu mocensky zasahuje do vecí, ktoré sú otázkou svedomia a poslušnosti Božiemu Slovu. Riskujúc stratu života i majetku „pro-testovali“, teda doslova „vyznali a osvedčili sa za niečo“. Začínajú slovami: „Protestujeme pred Bohom za seba i za svoj ľud ...“. Inak povedané: „Pred Bohom sa prihlasujeme k určitému vyznaniu a postoju“. Evanjelici protestovali, že spoľah-

livé učenie je iba to, ktoré sa zakladá na Písme svätom. Že Písmo sväté sa najlepšie vykladá inými pasážami Písma svätého. Že chcu výlučne zachovávať, kázať a učiť iba čisté učenie Božieho Slova a nedopustiť, aby sa k nemu niečo pridávalo. Že ľudské svedomie, ktoré poznalo pravdu Božieho slova, je viac ako štátna moc. Že štát má bdiť nad slobodou náboženského vyznania. Ich vyznávačská odvaha udivila aj katolícku stranu. Slávnostné slová ich protestu im vyniesli prezývku „protestanti“, ktorá sa v dejinách ujala a sú ňou označovaní kresťania, ktorí nie sú rímski katolíci či pravoslávni.

Bratia a sestry pamätajte – a v tomto jubilejnom roku reformácie pamätajte päťstokrát viac – že ani Lutherova, spočiatku reformátorská a potom reformačná, snaha, ani vyznavačsko-politické snahy nemeckej či

uhorskej evanjelickej šľachty, ani mučeníctvo evanjelických elít či prostých ľudí neboli založené na odmietnutí niečoho, ale na priznaní sa k niečomu. Boli to pozitívne a tvorivé postoje. Boli skutočne protestantské.

Ani dnešný evanjelik nevystačí s tým, že bude tvrdiť, že nie je rímsky katolík, alebo niekto iný. **Milý evanjelik, osvedč sa a vyznaj, áno „pro-testuj“, pozitívne a tvorivo, kto si duchovne a existenčne. Koho si poznal v Bohu, koho a čo máš v osobe a diele Pána Ježiša Krista, aké sladké je pre teba Božie slovo, kde je tvoje miesto v cirkvi, v čom spočíva tvoja spása, čo je pre teba bezpodmienečná pravda v živote i pri umieraní! Iba takto pochopený a žitý evanjelický protestantizmus má budúcnosť a je milý Bohu.**

ZA MARIENKOU KRAJNIAKOVOU

Zuzana Hybenová

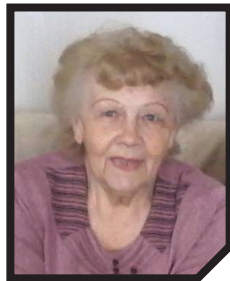
Ja som vzkriesenie a život – kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. (J 11,25) Tento biblický text zmierňoval prijatie bolestnej správy, ktorú oznamovalo parte o odchode sestry Marienky Krajniakovej spomedzi nás živých. Pán života a smrti ukončil jej životnú púť 8. septembra v 82. roku jej plodného života.

Vyššie dvoch rokov uberala z jej síl zákerná choroba a ona všetko odovzdávala do Božej vôle. Počas choroby sa ešte viac utiekala k Božiemu slovu a v modlitbách pokorne prijímala všetko trápenie i bolesti. Výstižne o nej svedčia slová 23. žalmu: *Hospodin je môj pastier, nebudem mať nedostatku.* Ony poslúžili aj ako základ pohrebnej kázne zborového farára Libora Bednára a vyspievala ich pri truhle aj Anna Lichvárová, ktorá s nebohou

dlhé roky v cirkevnom zbore spolupracovala.

Marienka vyznávala, že vieru v trojjediného Pána jej v rodičovskom dome a v evanjelickej základnej škole vštepovali od malička. Ona si ju potom neustále prehľbovala štúdiom Písma svätého, kresťanskej literatúry, cirkevných časopisov, návštevou zborových, seniorátnych, dištriktuálnych i celocirkevných duchovných podujatí. K viere a láske k Pánu Bohu viedla aj svoje deti a vnúčatá. Potomkom zanechala odkaz, že ak budú bohatí v Bohu, On vo svojej láske a dobrodení, nenechá nikoho padnúť.

Vďaka Pánovi rada vyjadrovala spevom, ale najviac hrou na organe – ako kantorka cirkevného zboru počas 35 rokov v popradskom evanjelickom chráme a na požiadanie aj v iných cirkevných zboroch. Spreádzajúcou hudbou vypravdala mnohých svojich blízkych

na ich poslednej ceste... a dnes smutne konštatujeme: *Ba aj tie prsty – starí známi – akoby ktosi umlčal, nepohnú viacej klávesami, nezmenia tóny na chorál.*

Aj pre nás, všetkých členov cirkevného zboru, bola príklad skutočnej zbožnosti podľa prikázania: *Milovať budeš Pána, svojho Boha; z celej srdca, z celej duše, z celej sily a z celej mysle a svojho blízkeho ako seba samého* (L 10,27).

Všade, kde bolo treba, priložila ruku k dieľu, poradila, pomohla. Zapájala sa aj do zborovej diakonie, navštevovala starších a chorých, kým jej to zdravotný stav dovoľoval a keď ona ochorela, úprimne sa tešila každému záujmu o ňu i každej návšteve s poznámkou *hneď som zdravšia, keď prídete*. Myslela na pomoc tým, čo boli na ňu odkázaní a rada dávala či posielala milodary; pletla však aj krásne svetričky pre deti v Afrike, odosielané prostredníctvom

Misie na Níle. Všade ju bolo cítiť, lebo všetko robila s úprimnou láskou.

My, ktorí sme s ňou spolupracovali, sa máme čo od nej učiť – predovšetkým láske k Bohu a získavaniu vedomostí z Písma svätého, tiež láske k najbližším v rodine, ale aj ku všetkým blízkym. Bola verná a vytrvalá modlitebníčka, pritom skromná a oddaná do Božej vôle až do posledných chvíľ.

V modlitbách aj my ďakujeme za Marienku, že sme ju v cirkevnom zbore medzi sebou mali a mohli spolu prežívať požehnané chvíľe. Z úcty k Marienke sa zamýšľame nad svojím životom, skúmame svoje srdcia a snažíme sa horlivejšie plniť Božie prikázania a vážiť si obeť, ktorú pre nás priniesol náš Spasiteľ Ježiš Kristus.

Všetkým sa kráti čas života tu na zemi a my nepoznáme ani deň, ani hodinu, keď nás Pán zavolá k sebe. Pripravujeme sa na to!

ODIŠIEL NAJSTARŠÍ ČLEN CZ

Zuzana Hybenová

Toho roku 24. marca brat Viktor Chladoň prijímal gratulantov ku svojim 102. narodeninám. Medzi gratulantmi bol aj brat farár Libor Bednár, ktorý mu pri tej príležitosti prislúžil sviatosť Večere Pánovej a prítomné boli aj sestry zo zborovej diakonie. Milostivý Pán Boh neopustil brata Chladoňa ani do staroby a šedin a pridával mu roky života pri pomerne dobrom zdraví a vzornej opatere syna s nevestou. Sám priznával, že už slabšie počuje a vidí.

Pamäť mal však obdivuhodnú a o svojom aktívnom živote vedel zaujímavo rozprávať. Počas vojny bojoval za slobodu s prestávkami dlhých sedem rokov a prežil ozajstné peklo na zemi. Nemci ho zajali a odvliekli do zaja-

teckého tábora v Hamburgu, z ktorého sa vrátil až v júni 1945. Bol na východnom fronte, neskôr sa stal príslušníkom 1. československej

armády a zapojil sa aj do bojov v Slovenskom národnom povstaní. Za boj proti fašizmu dostal viaceré ocenenia a vyznamenania, vrátane medaily M. R. Štefánika III. stupňa.

V našom cirkevnom zbore v mladších rokoch zastával funkciu presbytera. Každého Pán povolá a ukončí náš pozemský život. Brata

Viktora Chladoňa odvolal z tejto časnosti 21. septembra. Celý cirkevný zbor ďakuje milostivému Pánu Bohu za jeho dlhý a požehnaný život a spolu so žalmistom vyznávame: *Hospodin milostivý je a lútostivý, zhovievavý a bohatý v milosti.* (Ž 103,8)... a takto sa dokázal aj pri zosnulom bratovi Viktorovi Chladoňovi, ktorého pamiatka zostane v našich srdciach.

JUBILEUM ZBOROVÉHO LISTU POPRADSKÝCH EVANJELIKOV

Redakcia ZL.

Náš zborový časopis vychádza už 15 rokov. Mladý človek v tomto veku dostáva občiansky preukaz a je to stupeň na ceste k dospelosti.

A ako je to s našim *Zborovým listom*? Získal si svojich čitateľov, ktorí sa naň tešia a dosť často treba robiť dotlač čísla, lebo je žiadaný. Zborový časopis sa od začiatku pridržal odporúčania zo Ž 37,5 *Uvaž na Hospodina svoju cestu, dúfaj v Neho a On vykoná*. A Pán konal tak, že žehnal službu redakčného kolektívu.

Na prahu 16. ročníka je vhodné pouvažo-

vať, čo by sme mohli zlepšiť, ako zapojiť ďalších členov do služby v cirkevnom zbore i čo sa nám doteraz nedarí. Pouvažujte aj vy, naši čitatelia, čo vám chýba v časopise, čo by bolo vhodné zmeniť či doplniť. Redakcia návrhy zváži a prehodnotí – ide o to, aby sme sa ako zbor duchovne budovali.

Do ďalších rokov si všetci zaželayme, aby *Zborový list* čitateľov povzbudzoval v horlivosti vo viere, v lepšom poznávaní Božieho slova a plnení prikázania lásky k Bohu i blížnym, a – hlavne mladšiu a strednú generáciu – v ochotnej službe pre spoločenstvo cirkevného zboru.

DR. MARTIN LUTHER A JEHO 95 TÉZ

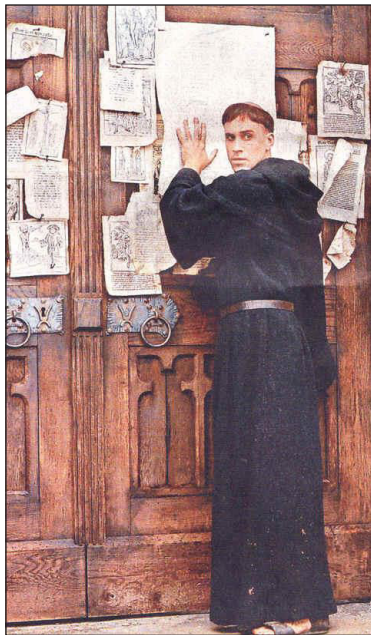
Zdroj: Daniel Veselý,

Martin Luther – reformátor

Slávny deň pre evanjelikov je tohtoročná Pamiatka reformácie – 31. október 1517 sa považuje za deň začatia reformácie cirkvi. V ten deň augustínsky mních Martin Luther pribil na severnú bránu dverí zámockého kostola vo Wittenbergu 95 téz/výpovedí a tak bola spustená reformácia. Vtedy bol taký zvyk, že profesori, kňazi alebo mníši, keď mali medzi sebou spor, riešili ho verejnou dišputou – odbornou diskusiou. Aj Luther tak urobil, aby bolo o odpustkoch jasno. Napísal 95 téz preto, lebo predavači odpustkov mali od biskupov 95 rozličných úprav.

Výpovede sa začínajú nadpisom: *Z lásky ku pravde a z túžby vyviesť ju na svet-*

lo, bude o nižšie uvedených výpovediach verejná dišputa vo Wittenbergu pod predsedníctvom dvojctihodného otca Martina Luthera, magistra slobodných umení a svätej teológie a tam aj riadneho učiteľa. Tých, čo sa na dišpute nemôžu osobne zúčastniť, prosí, aby tak urobili písomne. V mene nášho Pána Ježiša Krista. Amen.

V 1. – 4. výpovedi hovorí o tom, čo znamená pravé a úprimné pokánenie. *Keď náš Pán a Majster Ježiš Kristus povedal: Pokánie činite, chcel, aby celý život Jeho veriacich bol ustavičným pokáním.*

V 5. – 7. výpovedi hovorí o všeobecných zásadách odpúšťania. *Vinu odpúšťa Pán Boh, pápež môže iba zvestovať odpustenie a sám môže odpustiť len ten trest, ktorý sám uložil.*

8. – 29. výpoveď sa vzťahuje na otázku platnosti odpustkov pre zosnulých a o údajnej moci nad očisten-

com. *Predpisy cirkevných zákonov o pokání platia výlučne pre živých...* (8.).

Výpovede 30 – 40 hovoria o odpustení ži-
vým. Hlavné je pokánie a nie peniaze. Pápež sa
môže iba prihovárať za odpustenie, ale či Pán
Boh vypočuje, to nikto nevie. Kto skutočne ľu-
tuje, ten neuteká pred trestom.

41. – 51. Skutky lásky sú presnejšie ako
odpustky. *Kresťanov treba poučiť o tom, že kto
podporí chudobného a pomáha núdznemu, lepšie
koná než keby si kúpil odpustky.* (43.) Luther je
presvedčený o nevinnosti pápeža a obhajuje
jeho dobrý úmysel: *Keby pápež vedel, ako do-
tieravo si počínajú predavači odpustkov, radšej by
videl chrám sv. Petra na popol zhorený, než by ho
chcel mať dostavaný z kože, mäsa a kostí svojich
ovečiek.* (50.)

Vo výpovediach 50. – 80. porovnáva kázanie
o odpustkoch s kázaním evanjelia. Slovo Božie
je poklad cirkvi a biskupi, kňazi a teológovia
by sa mali postaviť proti odpustkovej reklame.
*Pravý poklad cirkvi je svätosväté evanjelium mi-
losti a slávy Božej.* (62.) *Hovoriť, že kríž posta-
vený v chráme a ozdobený pápežskými znakmi,
môže toľko, ako kríž Kristov, je rúhanie.* (79.)

Vo výpovediach 81. – 91. sú námietky ľudu
a laikov proti odpustkom. *Keď vraj pápež
za mizerný peniaz na chrám sv. Petra vyslobo-
dzuje z očistca niekoľko duší, prečo nevyslobodí
z čírej lásky všetky duše? Veď by to bol pre neho
dosť slušný dôvod!* (82.) Ďalej: *Prečo pápež ne-
postaví aspoň jeden chrám sv. Petra zo svojich
peňazí a nie z peňazí chudobných veriacich? Veď
jeho majetok je dnes oveľa väčší, než najbohatších
kniežat.*“ (86.)

Výpovede 92. – 95. tvoria záver – vlastný
Lutherov názor, v ktorom sa črtá jeho teoló-
gia kríža. *Kresťanov treba napomínať, aby na-
sledovali svoju hlavu Krista i skrze tresty, smrť
a peкло.*“ (94.) *A tak radšej skrze mnohé súženia
vchádzali do kráľovstva nebeského, než by sa
ubezpečovali istotou falošného pokoja, a tak prišli
do nešťastia.* (95.)

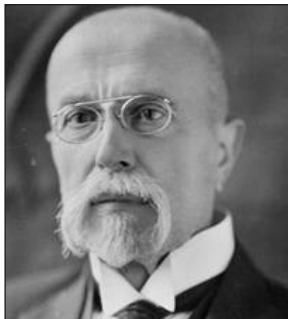
Luther napísal svoje výpovede po latinsky,
lebo ich určil učeným vzdelancom. Uverejnil
ich ako výzvu na diskusiu, v ktorej by sa zistila
skutočná pravda o odpustkoch. Netušil dosah,
ktorý z Božej vôle zohrali. Nikto z učených sa
na dišputu neprihlásil, tézy sa však rýchlo širili
v nemeckom preklade medzi ľuďom...

PROTESTANT TOMÁŠ GARIGUE MASARYK

*Z týždenníka Kostnické jiskry č. 25/2017
preložila Zuzana Hybenová*
.....

Pred 80. rokmi 14.9.1937 Pán života a smrti
odvolal z tejto časnosti, vo veku
87 rokov, prezidenta T. G. Masa-
ryka, ktorý mal prívlastky „pre-
zident osloboditeľ“ a „zakladateľ
štátu“. Nás zaujíma obdobie, keď
sa stal protestant- evanjelik.

Masarykov prestup k protes-
tantstvu sa uskutočnil koncom
septembra 1880 v Heršpiciach
(mal 30 rokov), pre rozbúrenú

náboženskú situáciu v meste Klobouky. Dvaja
chodci sa 30. septembra 1880 sa uberali z Klo-
boukov do Heršpíc. Jeden bol superintendent
Ferdinand Císař, evanjelický farár a druhý T.

G. Masaryk, súkromný docent
filozofie na viedenskej univer-
zite. Miestny farár Oskar Opo-
činský ich už čakal pred dvermi
fary a po krátkom pozdrave-
ní mu T. G. Masaryk povedal:
„Prichádzame, aby ste ma pri-
jali do evanjelickej cirkvi.“ „To
urobím s radostou, ale najskôr
si musíte po dlhej ceste (trvala

tri a pol hodiny) v mojom dome odpočinúť a potom všetko vybavíme," povedal farár Opočinský.

Keď sa dostavili dvaja svedkovia, spoločne odišli do chrámu. Po krátkom úvodnom oslovení boli dané pánu docentovi tri otázky: 1. Veríte v Boha? 2. Prijímate Slovo Božie ako je v Kralickej Biblii obsiahnuté za jediné pravidlo viery a života? 3. Sľubujete cirkvi evanjelickej vernosť? Pán docent odpovedal na každú otázku hlasitým: „Áno.“ Na to povedal miestny duchovný: „Ako ste uverili, nech sa vám stane.“ Na vaše hlasité vyjadrenie a váš sľub prijímam vás za prítomnosti svedkov mocou svojho úradu do cirkvi evanjelickej. Želáme všetci úprimné pranie, aby ste sa vo zvolenej cirkvi vždy

cítili spokojný. Hospodin, ktorý dobré dielo vo vás začal, On ho tak aj dokoná.“ Po blahoželaní pánu docentovi a tichej modlitbe všetci opustili chrám a obidvaja hostia sa vydali na spiatočnú cestu.

Z Masaryka sa krátko po prestupe stal horlivý evanjelik a privedol k čítaniu Biblie aj svojho kolegu. Jedným časom Masaryk uvažoval odísť z filozofie, vyštudovať teológiu a stať sa kazateľom v nejakom malom zapaďnutom zbore. Superintendent Císař ho od toho odhovárал: „Ako profesor môžete pôsobiť na celý národ, ako český pastor ani nie na vlastných cirkevníkov. Kresťanské myšlienky môže dnes propagovať veriaci laik ľahšie než duchovný, ktorý tak robí len z povinnosti.“

SEDEM DVOJITÝCH BIBLICKÝCH ZVOLANÍ NA ČLOVEKA

Podľa Noela Beldona Reynoldsa

spracovala Soňa Slahová

V Biblii je sedem ľudí, ktorí zažili jedinečné „dvojité zvolanie“ svojho mena v kritickom bode svojho života. Táto prekvapujúca skutočnosť má určite svoj význam, lebo náš Boh nikdy nerobí nič, čo je len náhodné alebo bez významu. V živote týchto ľudí môže byť nájdený zvrchovaný Boží úmysel v milostivom konaní s každou z týchto „vyvolených nádob“, drahých Jeho srdcu.

Abrahám. *Zavolať na neho z neba anjel Hospodinov: Abrahám, Abrahám! (1M 22,11).* Pri Abrahámovi vidíme život viery, ktorý sa páčil Bohu. Na Božie povolanie žije život oddelený od všetkej prirodzenej podpory a úplne sa opiera o Božie zaslúbenia. Veril, že Boh mu dá dediča, „zasľúbené semeno“, a táto viera mu bola počítaná za spravodlivosť (1M 15,6). Abrahámov príklad viery použil apoštol Pavol na vykreslenie učenia o „ospravedlnení z viery“ (R 4,9). Abraháмова viera najsilnejšie žiari

v skúške jeho ochoty obetovať svojho syna Izáka. Jeho poslušnosť voči Bohu – keď vydal za sľúbeného dediča – bola dielom viery (Jk 2,21). Neochvejne veril, že Boh má moc vzkriesiť Izáka z mŕtvych, lebo počujeme Abrahámove slová jeho služobníkom, že: *...ja a chlapec pôjdeme až ta, pokloníme sa Bohu a vrátíme sa k vám...* (1M 22,5; Žid 11,9). Vedel, že Izák sa s ním z vrchu vráti! Tak pravda o vzkriesení žiari z jedného z najpozoruhodnejších „predobrazov“, ktoré sú v Písme! Obaja, Abrahám aj Izák, vystupujú *spolu* (1M 22,6) na vrch. Milovaný otcov syn sa dobrovoľne poddáva, aby bol obetovaný na oltári. Ale prichádza Boží zásah: hlas z *neba* zastavuje jeho ruku slovami: **Abrahám, Abrahám!** Je zabezpečená náhrada – požehnaný obraz Boha, ktorý *neušetřil svojho Syna!* Potom *obrazne* vidíme syna vzkrieseného z mŕtvych.

Jákob. *Vtedy hovoril Boh s Izraelom v nočnom videní a oslovil ho: Jákob, Jákob! (1M 46,2).* Jákob práve počul vzrušujúcu správu, že jeho syn Jozef ešte žije v Egypte. A tak sa s celou svojou domácnosťou vydal na cestu dolu, do Egyptu

ta. Povedal, že ho ešte chce vidieť, skôr ako umrie. Keď prišiel do Beér-Šeby, posledného mesta v južnom Kanaáne pred prekročením hraníc, obetoval obete Bohu svojho otca (1M 45,25-28; 1M 46,1). Ale na tomto mieste sa mu *v nočnom videní* zjavil Boh a povedal mu: **Jákob, Jákob...!** *Neboj sa odísť do Egypta.* Tento Boží zásah je významný, lebo z neho vidíme, že Jákob sa obával a váhal ísť do Egypta. Pre svoju zdržanlivosť mal dobrý dôvod, pretože jeho dedo Abram sa dostal do ťažkostí, keď tam šiel a jeho otca Izáka Pán jasne varoval, aby nechodil do Egypta (1M 12,9-10; 1M 26,1-2). Ale Jákobovi Boh povedal, aby šiel, a tak šiel. Ako sa Jákob zmenil od svojich predchádzajúcich rokov! V minulosti by bol s Bohom vyjednával, alebo spriadal plány, ako tým či oným spôsobom uvidieť Jozefa. Tu vidíme výsledok Božej disciplíny v jeho živote; v živote, ktorý bol sled bolestivých skúšok. Avšak, taký je výsledok Božej výchovy, že *potom však prináša ovocie pokoja a spravodlivosti* (Žid 12,11). Mlčky sa podriaďuje Božiemu plánu, neodvráva Bohu ako vo svojich skorších dňoch, a prejavuje vzácného ducha velenia a poslušnosti! Jákob sa naučil, že nepozerajúc na to, aká bolestivá bola tá okolnosť, ktorú Boh dal do jeho života, všetko bolo *na dobro* (R 8,28). William Cowper podchytil Jákobovu životnú lekcii dobre, keď napísal: *Nesúď Pána chabým rozumom, vid' Jeho milosti žiar; lebo za chmúrnou prozreteľnosťou skrýva prívetivú tvár.* Aké pozoruhodné je, že *Boh Jákobov* je aj náš Boh.

Mojžiš. *Keď Hospodin videl, že odbočuje pozrieť sa, zavolať Boh na neho uprostred kra: Mojžiš, Mojžiš!* (2M 3,). Keď mal Mojžiš asi štyridsať rokov, vstúpila do jeho srdca túžba, aby vyslobodil Boží ľud z otroctva (Sk 7,3). Ale Boh ešte nepovolal Mojžiša k tejto službe. Boh tiež nechcel požeňať tomu, aby v postavení syna faraónovej dcéry vyslobodil Izrael. Toto Mojžišovo konanie bolo z energie tela a žiad-

ne telo sa nebude chváliť v Božej prítomnosti. Keď utiekol z Egypta, prežil Mojžiš ďalších štyridsať rokov starostlivosťou o stádo svojho testá na púšti (2M 3,1). V tom čase ho opustili myšlienky na službu Bohu, ale Boh neopustil jeho. Hoci to Mojžiš nevedel, *Božia škola* ho pripravila na službu, keď ho učila o jeho vlastnej bezcennosti a o potrebe pokornej závislosti na Bohu. Každý skutočný služobník Boží má svoje *skryté roky*, počas ktorých sa učí, či už vedome alebo nie, že Boh je všetko a že nemôže zdieľať svoju slávu; služobník je len nádoba. Mojžišovo *povolanie* k službe prišlo z horiaceho kra, lebo keď odbočil, aby videl toto neobyčajné videnie, zavolať na neho *uprostred kra* Boží hlas: **Mojžiš, Mojžiš!** Boh videl roky pred tým Mojžišovu túžbu slúžiť Jemu a Jeho ľudu. Ale teraz, pre Mojžiša neočakávane, prišiel na to čas! Aké predivné bolo teraz pre Mojžiša toto Božie navštívenie. Musí si zobrať obuv z nôh, lebo s ním hovorí: *SOM, KTORÝ SOM, Hospodin, ten Večný* (2M 3,4 a porovnaj J 8,58). Mojžiš protestuje, že nie je spôsobilý na túto prácu (2M 3,1), ale práve to bol dôkaz, že teraz bol schopný slúžiť Bohu. Hovorí sa, že Mojžiš strávil štyridsať rokov v Egypte, aby sa učil byť niekým; štyridsať rokov v prítomnosti, aby sa učil byť nikým a štyridsať rokov v púšti, aby sa učil, že Boh je všetko.

Samuel. *Prišiel Hospodin, zastal si a zvolal ako predtým: Samuel, Samuel!* (1S 3,10). Samuel bol ešte dieťa a žil pod dohľadom kňaza Éliho v Šíle, keď na neho Pán zavolať. Boli to veľmi temné časy v histórii Izraela, charakterizované duchovným otupením Éliho a zjavnou nemravnosťou jeho synov (1S 2,12-17,22). Pred Samuelom existovali *proroci*, ale prorocký úrad začal až ním (Sk 3,24). Boh ho zaviedol ako spojovací článok medzi sebou a svojim ľudom pre zlyhania, ktoré nastali v kňazstve. Boh vzbudzuje prorocký hlas, keď je tu odklonenie od Neho. Pán prišiel k Samuelovi, *zastal si*

a zavolať: **Samuel, Samuel!** Toto volanie prišlo k Samuelovi v čase, keď slovo Hospodinovo bolo v tých dňoch vzácné a prorocké videnie nebývalo časté (1S 3,1). Slovo videnie tu neznamená vizuálnu skúsenosť, ale Božské zjavenie. Znamená duchovné zjavenie, ktoré k nám prichádza od Boha. Význam tohto slova v hebrejčine je prorocké videnie. To je to, čo Samuel priniesie svojmu skleslému a zarmútenému ľudu. Neexistuje nič ako duchovné vákuum, lebo tam, kde je Boh zahrnutý, príde nepriateľ, aby zaplnil prázdnotu. To sa stalo v Izraeli nesprávnym počinaním kňazov. Ale Boh poslal liek v Samuelovi. Keď vyrástol v muža, jeho služba bola pozoruhodne účinná. Celý Izrael počul jeho kázanie od Dánu na severe, až po Beér-Šebu na juhu (1S 3,19-21). Jeho prorocké kázanie spôsobilo pokánie v srdci ľudu (1S 7,3-6). Íri majú porekadlo: *Príde hodina, príde muž*. To určite bolo pravdivé v histórii svetovej politiky, ale je to tiež pravdivé v histórii Božieho ľudu. Aký verný je Pán, keď poslal Božieho muža práve vo chvíli, keď bol najviac potrebný!

V našej sérii *dvojítych zvolaní* by sme si mali všimnúť, že na každého z týchto drahých svätých zavolať Hospodin (Jehova). Tí ďalší traja v Novom zákone sú oslovení Pánom Ježišom. To je veľmi pozoruhodné, ale požehnané ubezpečenie, že Ježiš je Hospodin!

Marta. Odpovedal jej Pán: **Marta, Marta,** starostlivá si a znepokojuješ sa pre mnohé veci. Len jedno je potrebné. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý jej nikto nevezme. (L 10,41-42). Medzi širokým okruhom známych učeníkov bola rodina v Betánii Pánovi zvlášť blízka. Skutočne je povedané, že *Ježiš miloval Martu i jej sestru a Lazára* (J 11,5). Betánia ležala na východnom svahu Olivového vrchu, niečo vyše troch kilometrov od mesta Jeruzalem. Pán sa tam často uchyľoval po dlhom dni v Jeruzaleme. Nachádzal tam osvieženie v láske a oddanosti tejto drahej rodiny (J 12,1-3). Zdá sa, že to bola

Marta, kto pozval Pána Ježiša, lebo čítame, že *(do svojho domu) Ho prijala žena menom Marta* (L 10,38). Ale v ten deň sa Marta rozhnevala kvôli svojej sestre Márii. Keď Pán Ježiš prišiel, bolo to so zástupom hladných učeníkov, a tak sa Marta znepokojovala, keď sa usilovala v kuchyni všetko pripraviť. So svojou sťažnosťou sa obrátila na Pána a žiadala ho, aby povedal Márii, že treba, aby jej pomohla s prípravami. Dokonca sa Pána opýtala: *Nedbáš, Pane, že mi sestra samej dá posluhovať?* Pre Martu problém nebol v tom, že ju práca odpúťovala od počúvania Pána, ale že jej sestra nepomáha! Pán odpovedá: **Marta, Marta!** A poukázal na to, že jej problém a úzkosť je v tých *mnohých veciach*. Obhajoval Máriu, že si *vybrala lepší podiel*, a súčasne milostivo povzbudil Martu, že pokrm pre telo môže počkať, ale pokrm Jeho slova – tá *jedna dôležitá vec* – má prednosť. Slúžiť je dôležité, ale sedieť *pri Pánových nohách* je nutnosť.

Šimon Peter. *Šimon, Šimon, ajhľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu; ale Ja som prosil za teba, aby tvoja viera nezanikla.* (L 22,31-32). Pán začína rozhovor so Šimonom Petrom prekvapujúcimi slovami: **Šimon, Šimon,** *ajhľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu.* Tento rozhovor medzi Pánom Ježišom a Jeho učeníkom sa ukáže byť medzník a kritický bod obratu v živote učeníka. Pán Šimona informuje, že satanova túžba bola preosiať ho a ostatných učeníkov, ale že On sa modlil za neho, za Šimona. Neprosil, aby nepadol (lebo On vedel, že padne), ale aby *nezanikla jeho viera*. Aké milé je pomyslenie, že Pán Ježiš o nás vie všetko. Pozná našu slabosť, našu náklonnosť k pádu a predsa za nás prosí, aby naša viera nezanikla. Pán sa tiež modlil za Šimona, aby – až sa *obrátí* – *utvrdzoval* svojich bratov. Jeho nedostatok sebaodsudzovania ho viedol k tomu, že sa chválil svojou statočnosťou (L 22,33). Lekcia, ktorú sa tvrdo naučil svojim pádom bola, aby nemal žiadnu dôveru v seba, ale aby sa spoliehal

na Pánovu milosť a udržiavajúcu moc. Mal by sa chváliť Pánovou milosťou a nie svojou duchovnou statočnosťou. Išiel aj ďalej, aby sa podelil o túto lekciu so svojimi bratmi a s nami, keď napísal: *Toto je tá pravá milosť Božia; v nej zotrvať!* (1Pt 5,12).

Saul. *A Saul ešte vždy zúril proti učeníkom Pánovým, dychtiac po ich vyvraždení... ožiarilo ho odrazu svetlo z neba... a počul hlas, ktorý mu vravel: Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ?* (Sk 9,1,3,4). Saul z Tarzu bol rýchlo vychádzajúca hviezda v rabínskych kruhoch židovstva. Bol vychovávaný pri nohách veľkého rabína Gamaliela (Sk 22,3). Stal sa členom najprísnejšej vetvy sekty farizejov a bol veľmi hrdý na svoj hebrejský pôvod (Sk 26,5; F 3,5). A to ho privedlo na cestu násilného prenasledovania a nenávisti voči tým, ktorí vyznávali Ježiša ako Mesiáša. Tým naplnil Kristove prorocké slová, ktoré povedal svojim učeníkom, že keď prenasledovateľ bude zabíjať Jeho učeníkov, bude si myslieť, že *tým Bohu slúži* (J 16,2; porovnaj s G 1,13 a F 3:6). Takýto muž bol rabín Saul

z Tarzu, plný hrozieb a násilia. Bol na ceste do Damasku, aby zajaľ veriacich, keď sám bol zajatý Pánom Ježišom: **Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ?** Je ťažko oceniť, aký účinok mal tento hlas a to svetlo z neba na tohto inteligentného, ale nábožensky bigotného farizeja! Jeho obrátenie sa tak stáva predchodcom jeho nasledujúcej služby: učenia o tom, že veriaci sú údy Kristovho tela, a že sú spojení so svojou Hlavou v nebi. Toto učenie Pavol neskôr pomenuje *tajomstvo Kristovo* (Ef 3,4).

V týchto *dvojítych zvolaniach* vidíme: v **Abrahámovi** vieru, ktorá ospravedlňuje; v **Jákobovi** disciplínu a jej ovocie; v **Mojžišovi** posvätenie pre službu; v **Samuelovi** povolanie do prorockej služby; pri **Marte** prioritu v počúvaní Pánovho slova; pri **Šimonovi** cibrenie a obnovenie; pri **Saulovi** spasenie *vyvolenej nádoby*.

Aký verný je náš Pán Boh vo svojom konaní pri svojich svätých! Pamätajme, že Biblia nám ukazuje cestu k Bohu – k jasnej životnej orientácii pre terajší čas a ku pokoju s Bohom pre večnosť, ktorá je pred nami.

ADVENTNÁ

Martin Rázus
.....

Keď stíchli polia, zmlkli šíre luhy
Ó, večný Kráľu, zraky vierou svetia
a miesto tepla mráz už sadá tuhý,
vstúp medzi nás – hľa vrúčne čakáme Ťa,
Ty ideš, Kriste, medzi ľud svoj biedny,
nie s hosannou, len s tichým vďačným slovom
a potechou ideš, skromnučký a striedmy.
Chceme čuť zvest' tú o živote novom!

Pohliadni na nás z lásky časti,
pohladiť ideš utrápených čelo,
zvlášť chorým, našim ťažké na boľasti!
Rozjasniť, všade, kde je neveselo,
dať chudým chleba, bezradným zas rady,

a žehnať bratom sestrám v dialnom svete,
vyrovnať hnevy, uchlácholiť zvady,
sľub svoj pre to slovo Tvoje sväté –
siroty zdvihnúť, podoprieť vdovy,
chráň ich od žiaľu, uchráň od úrazu!
Nedopusť na nás, ľud svoj, trest a skazu,
vyrovnaj hnev, lásky popraj očiam,
nech chystáme sa srdečne ku Vianociam
ako dietky Tvoje, v nich je stála viera,
jak ovečky, čo chcú zrieť na pastiera.

Daj prežiť noc, daj vítať slnka východ,
daj slávne svätiť, Pane, ten Tvoj príchod,
keď stíchli polia, zmlkli luhy, sady,
Ty poteš stárež, osviet život mladý,
nech zjasní duše svetla Tvojho prameň
a oslávi Ťa Kriste, ľud Tvoj, amen.

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

November

Bielená Mária	1.11.
Fabínyová Mária	4.11.
Remiášová Božena	5.11.
Lumtzerová Margita	9.11.
Bocková Elena	10.11.
Balážová Katarína	12.11.
Záhoranský Štefan	13.11.
Pafko Michal	22.11.
Šingliarová Jana	27.11.

December

Michalková Anna	1.12.
Lásková Anna	2.12.
Prociwnáková Zdenka, Ing.	8.12.
Ilavský Ján	9.12.
Kňazovická Oľga, MUDr.	9.12.
Kukurová Eva	12.12.
Goč Vladimír	15.12.
Bohata Milan	17.12.
Muráň Martin	17.12.
Simonis Kurt	17.12.

VYPÍSANÉ Z MATRÍK V MESIACOCH SEPTEMBER – OKÓBER

Sviatosť Krstu svätého prijali: Adela Mariana Čistá a Sara Drahovská

Manželstvo uzavreli: Vladimír Šavel a Renáta Skuráková, Vladislav Leštach a Gabriela Rošková, Martin Král a Jana Marušiačková, Ľubomír Siman a Jana Skokano-

vá, Martin Gallo a Monika Kačmareková

Do večnosti v nádeji na vzkriesenie odišli: Mária Krajniaková (82), Ján Michalko (70), Viktor Chladoň (102), Helena Bertalánová (89), Anna Kicová (85), Ľubomír Griger (67)

POZÝVAME NA PRAVIDELNÉ STRETNUTIA V ZBOROVEJ MIESTNOSTI NA UL. 1. MÁJA 1:

- konfirmandi – utorok o 15:00 h 1. ročník; 15:30 h 2. ročník
- spevokol – každú stredu o 17:30 h
- modlitebné spoločenstvo – každý štvrtok o 16:15 h
- biblická hodina – každý štvrtok o 17:30 h
- mládež – každý piatok o 16:30 h
- detská besiedka – každú nedeľu počas služieb Božích v Poprade a Strážach

ĎALŠIE POZVANIA A INFORMÁCIE

- **V nedeľu 5. novembra o 14:00 h sa v zborovej miestnosti bude konať prednáška seniora Myjavského seniorátu brata farára Miroslava Hvožďaru o Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi, na ktorú vás všetkých pozývame.**
- Radi vytvárate netradičné darčeky? Potom je tu pozvanie – od Alenky Findrovej a celého dievčenského tímu – pre každého „tvoreniachtivého“ na predvianočnú tvorivú dielňu **maľovania na textil**, a to **v nedeľu 26.11. o 15:00 h do zborovej miestnosti**. Prineste si so sebou svetlé tričko, alebo látky, ktoré chcete ozdobovať. Farby zabezpečíme. Pre zabezpečenie dostatočného množstva farieb je nevyhnutné zapísať sa pri východe z kostola alebo kontaktovať nás na mobil 0904/548 821.
- Keďže sa blíži koniec kalendárneho roka, dávame do pozornosti členov CZ **skontrolovať uhradenie svojho cirkevného príspevku** (7,00 €/člen/rok). Iste je dobré vstúpiť do nového roka bez dlhov s čistým kontom, preto **svoju podlžnosť môžete vyrovnáť** v hotovosti vo farskom úrade alebo bankovým prevodom na účet cirkevného zboru (číslo bankového účtu CZ ECAV Poprad: SK87 1100 0000 0026 2721 4159).
- **Mnohí cirkevníci** vyjadrujú svoju vďaku voči Pánu Bohu – za prežitie roky, za zdravie, vyliečenie z choroby, atď. – tým, že **radi prinášajú aj milodary** na činnosť CZ, zborovej diakonie, či na zborový časopis. Dobré je, keď aj na to myslíme, modlíme sa a aj finančne či inak pomáhame.

Zborový list popradských evanjelikov. Pre vnútornú potrebu Cirkevného zboru ECAV v Poprade, Námestie sv. Egídia 17/8, 058 01 Poprad, tel. farský úrad: 789 5872, email: poprad@ecav.sk, www.ecavpp.sk

Zodpovedný redaktor: Dr. Libor Bednár, zborový farár (0908 940792), jazyková úprava:

Mgr. Zuzana Valeková, spolupráca: Ing. Zuzana Hybenová, Ing. Mgr. Michal Findra, farár pre deti a mládež (0903 602 902) a Alena Chlebovcová.

Vydávanie zborového listu môžete podporiť milodarom. Ďakujeme.

ROZPIS SLUŽIEB BOŽÍCH A ĎALŠÍCH CIRKEVNO-ZBOROVÝCH AKTIVÍT

NOVEMBER

5. Ne.	09:00	- Poprad, 21. nedeľa po Svätej Trojici
	10:30	- Stráže, 21. nedeľa po Svätej Trojici, Pamiatka posvätenia chrámu
9. Št.	17:30	- Poprad, biblická hodina
12. Ne.	09:00	- Poprad, 22. nedeľa po Svätej Trojici
	10:00	- sviatosť Večere Pánovej
	16:30	- Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
16. Št.	17:30	- Poprad, biblická hodina
19. Ne.	09:00	- Poprad, 23. nedeľa po Svätej Trojici
	16:30	- Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
23. Št.	17:30	- Poprad, biblická hodina
26. Ne.	09:00	- Poprad, 24. nedeľa po Svätej Trojici, posledná nedeľa cirkevného roka
	10:30	- Spišská Sobota, 24. nedeľa po Sv. Trojici, posledná nedeľa cirkevného roka
	16:30	- Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
29. St.	15:00	- ZŠ Komenského ul., biblická hodina
30. Št.	17:30	- Poprad, biblická hodina

DECEMBER

3. Ne.	09:00	- Poprad, 1. nedeľa adventná
	10:30	- Stráže, 1. nedeľa adventná so sviatosťou Večere Pánovej
	16:30	- Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
7. Št.	18:00	- Poprad, adventné večerné služby Božie
10. Ne.	09:00	- Poprad, 2. nedeľa adventná
	10:00	- sviatosť Večere Pánovej
	16:30	- Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
14. Št.	18:00	- Poprad, adventné večerné služby Božie
17. Ne.	09:00	- Poprad, 3. nedeľa adventná
	10:00	- sviatosť Večere Pánovej
	16:30	- Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
21. Št.	18:00	- Poprad, adventné večerné služby Božie
24. Ne.	15:30	- Spišská Sobota, 4. nedeľa adventná, Štedrý večer
	17:00	- Poprad, 4. nedeľa adventná, Štedrý večer
25. Po.	09:00	- Poprad, 1. slávnosť vianočná, Narodenie Pána
	10:30	- Stráže, 1. slávnosť vianočná, Narodenie Pána
26. Ut.	09:00	- Poprad, 2. slávnosť vianočná, Pamiatka mučeníka Štefana
31. Ne.	09:00	- Poprad, Závierka občianskeho roka
	10:30	- Spišská Sobota, Závierka občianskeho roka

JANUÁR

1. Po.	09:00	- Poprad, Nový rok, Obrezanie Krista Pána
6. So.	09:00	- Poprad, Zjavenie Krista Pána mudrcom
7. Ne.	09:00	- Poprad, 1. nedeľa po Zjavení, nedeľa misie